

POLSKIE TOWARZYSTWO PSYCHOLOGICZNE
ODDZIAŁ KRAKOWSKI
31-120 KRAKÓW, AL. MICKIEWICZA 3

www.ptp.krakow.pl

e-mail: ptp@ptp.krakow.pl

BIULETYN **PAŹDZIERNIK 2013**

Redaktor: Krystian Barzykowski

kontakt e-mail: krystian.barzykowski@onet.pl

Szanowne Koleżanki i Szanowni Koledzy,

witamy ponownie w nowo rozpoczynającym się roku akademickim.

Przed nami kolejny rok pracy i działalności. Życzymy wszystkim Wam wielu sukcesów zawodowych, czasu i przestrzeni dla siebie oraz swoich bliskich.

Zarząd Oddziału Krakowskiego PTP

SPIS TREŚCI

1. HARMONOGRAM SPOTKAŃ ZARZĄDU	2
2. PLANOWANE PRZEZ OK PTP KONFERENCJE W ROKU 2014	2
3. ZEBRANIE PRZEWODNICZĄCYCH I SKARBNIKÓW ODDZIAŁÓW I SEKCJI POLSKIEGO TOWARZYSTWA PSYCHOLOGICZNEGO W WARSZAWIE – SPRAWOZDANIE.....	3
4. ZAPROSZENIE NA KONFERENCJĘ NAUKOWĄ PT. „W STRONĘ PSYCHOLOGII EKSPERYMENTALNEJ”	4
5. O SZKODLIWOŚCI METODY BERTA HELLINGERA	4
6. AKTY PRAWNE REGULUJĄCE PRACĘ ZESPOŁÓW ORZEKAJĄCYCH PORADNI.....	6
7. WYBRANE ZAGADNIENIA DIAGNOZY PSYCHOLOGICZNEJ DZIECI I MŁODZIEŻY W KONTEKŚCIE WIELOKULTUROWOŚCI ORAZ WIELOJEŹYCZNOŚCI – ZAPOWIEDŹ	7
8. ZAPROSZENIE DO FORMUŁOWANIA STANDARDÓW DIAGNOZY	8
9. SPRAWY CZŁONKOWSKIE	10
10. SKŁADKI	10
11. KOMUNIKATY ZARZĄDU GŁÓWNEGO PTP:.....	11
a) Komunikat Zarządu Głównego o zmianach opłat rekomendacyjnych	11
b) Akredytacje przez PTP szkoleń psychometrycznych	11
c) Efekt Flynna - WYNIKI w Skali Inteligencji WECHSLERA dla Dzieci	11
d) Informacje o ustawie – 18.06.2013	12
12. POLECANE I REKOMENDOWANE KONFERENCJE ORAZ WARSZTATY	13

Uwaga: kliknięcie na dowolny punkt spisu treści spowoduje wyświetlenie całej jego treści

1. HARMONOGRAM SPOTKAŃ ZARZĄDU

Spotkania Zarządu Oddziału Krakowskiego PTP w 2013 roku zaplanowane są na każdy drugi poniedziałek miesiąca.

Zebrania odbywają się o godz. 18.00 w Instytucie Psychologii UJ przy Al. Mickiewicza 3, w sali nr 230 (1-wsze piętro).

UWAGA: począwszy od 10 marca zebrania odbywać się będą w sali nr 6 (na parterze).

Spotykamy się w następujących terminach: 14 października,

18 listopada, 9 grudnia. **W roku 2014 spotykamy się:** 13 stycznia, 10 lutego, 10 marca (od tego dnia spotkania odbywać się będą w sali nr 6), 14 kwietnia, 12 maja, 9 czerwca.

Zachęcamy także do kontaktu mailowego oraz [odwiedzenia naszej strony internetowej](#), na której staramy się na bieżąco informować o ewentualnych zmianach.

Zarząd Oddziału Krakowskiego PTP

2. PLANOWANE PRZEZ OK PTP KONFERENCJE W ROKU 2014

W pierwszej połowie przyszłego roku zamierzamy kontynuować tradycyjne już spotkania związane z Dniem Psychologa. Tematem, który chcemy podjąć jest tym razem ojcostwo.

Zapraszamy już teraz do aktywnej współpracy osoby, które chciałyby podzielić się swoim doświadczeniem i wiedzą w tym zakresie.

Drugi problem, jaki wydaje się nam istotny, to prawne aspekty wykonywania zawodu psychologa. Mamy na uwadze zagadnienia związane z regulacjami prawnymi, które dotyczą naszej pracy. W szczególności są to problemy tajemnicy zawodowej, dostępu i przechowywania danych, odpowiedzialności psychologa i możliwości ochrony prawnej w sytuacjach trudnych.

W związku z tym, że chcemy dostosować tematykę do problemów, które w swojej pracy Państwo napotykać najczęściej – prosimy o przekazanie nam własnych sugestii, które pomogą nam dostosować się do aktualnych potrzeb.

W tym celu prosimy o odpowiedź na następujące pytania:

1. Czy konferencja o podanej powyżej tematyce jest potrzebna i zamierzacie w niej uczestniczyć.
2. Jakie problemy należy omówić podczas tej konferencji.

Odpowiedzi (przesłane na adres mailowy magdalena.nitecka@ptp.krakow.pl lub pocztą tradycyjną) na te pytania ułatwi nam przygotowanie spotkania – chcemy zaprosić prawników, aby pomogli nam wyjaśnić te zagadnienia, które w istotny sposób komplikują nam życie zawodowe.

*Przewodnicząca OKPTP
Anna Knobloch-Gala*

3. ZEBRANIE PRZEWODNICZĄCYCH I SKARBNIKÓW ODDZIAŁÓW I SEKCJI POLSKIEGO TOWARZYSTWA PSYCHOLOGICZNEGO W WARSZAWIE – **SPRAWOZDANIE**

20 kwietnia br. w sali konferencyjnej Wydziału Psychologii UW odbyło się zebranie Przewodniczących i Skarbników Oddziałów i Sekcji PTP, a także Przewodniczących Komisji Rewizyjnych Oddziałów i Sekcji. Oddział Krakowski reprezentowany był przez Przewodniczącą kol. Annę Knobloch-Gałę, Przewodniczącą Komisji Rewizyjnej kol. Iwonę Łukasik oraz sekretarza ds. członkowskich kol. Magdalenę Nitecką. Na zebraniu poruszana była głównie problematyka dotycząca dokumentacji finansowej i merytorycznej oddziałów i sekcji. Dyskusja dotyczyła także kwestii członkowskich.

Sprawy, o których mówiono na zebraniu, są w większości znane członkom Oddziału Krakowskiego, gdyż były one na bieżąco zamieszczane na stronie internetowej Oddziału, a także w rozsyłanych Biuletynach i Aktualnikach. Natomiast jeśli chodzi o nowe inicjatywy, to bardzo ważną sprawą jest podjęcie się przez Zarząd Główny stworzenia forum dyskusyjnego, które będzie funkcjonowało na stronie internetowej Polskiego Towarzystwa Psychologicznego. W związku z tym, iż będzie to forum dla członków PTP, każdemu członkowi Towarzystwa zostanie przypisany numer ewidencyjny, który będzie umożliwiał logowanie się na stronie forum. Numer ten będzie także wpisywany na legitymacjach członkowskich. Większość nowo przyjętych osób do Oddziału Krakowskiego otrzymała już pisma potwierdzające członkostwo, jak i legitymacje z numerami ewidencyjnymi. Do pozostałych członków Oddziału będziemy sukcesywnie wysyłać informacje dotyczące uzyskanych przez nich numerów ewidencyjnych.

Została także poruszona sprawa legitymacji członkowskich. Przypomniano, że w ramach wpisowego każdy z członków Towarzystwa powinien otrzymać legitymację członkowską. Na zebraniu ustalono, że wzór legitymacji na razie nie ulegnie zmianie (wniosek dotyczący zmiany wzoru legitymacji i jej unowocześnienia złożyli delegaci z Oddziału Krakowskiego na Walnym Zgromadzeniu Delegatów w 2012 roku zgodnie z licznymi sugestiami członków oddziału). W Oddziale Krakowskim ustaliliśmy, że na chwilę obecną jedynie niespełna jedna czwarta członków posiada legitymacje członkowskie. Zachęcamy zatem wszystkie pozostałe osoby o staranie się o ich wydanie – na legitymacji będzie umieszczony numer ewidencyjny członka PTP.

Podczas zebrania przypomniano również o konieczności weryfikowania listy członków Oddziału pod kątem zaległych składek członkowskich raz do roku, jak również przed Walnym Zgromadzeniem Delegatów. W trakcie ostatnich kilku kadencji Oddział Krakowski przeprowadzał weryfikację tylko raz podczas kadencji, jednak wielokrotnie wysyłane były informacje do osób zalegających ze składkami. Obecnie planujemy dokonać weryfikacji listy członkowskiej w styczniu 2014 roku.

Omawiając inne sprawy podkreślono fakt, iż nadal trwają prace nad [Europejskim Certyfikatem Psychologa EuroPsy](#). Przypomniano także o możliwości uzyskiwania [Certyfikatów i Rekomendacji Polskiego Towarzystwa Psychologicznego](#), jak również proszono o przekazanie członkom oddziałów [aktualnych informacji na temat prac nad ustawą](#).

*Sekretarz ds. członkowskich
Magdalena Nitecka*

4. ZAPROSZENIE NA KONFERENCJĘ NAUKOWĄ PT. „W STRONĘ PSYCHOLOGII EKSPERYMENTALNEJ”

Komisja Nauk Psychologicznych PAN, Oddział w Krakowie, Polskie Towarzystwo Psychologiczne – Oddział Krakowski oraz Instytut Psychologii Wydziału Filozoficznego UJ organizują w dniu 25 października 2013 roku konferencję naukową pt. „W stronę psychologii eksperymentalnej”.

W 2013 roku przypada 110 rocznica założenia na Uniwersytecie Jagiellońskim Pracowni Psychologii Doświadczalnej przez Władysława Heinricha, asystenta Augustyna Witkowskiego, w Katedrze Fizyki Doświadczalnej. Dzięki wsparciu Witkowskiego mogła powstać pracownia psychofizjologiczna urządzona w oparciu o wzory angielskie i amerykańskie. W pracowni tej prowadzono badania o ogromnej wartości poznawczej i praktycznej.

W 110 rocznicę tego ważnego dla rozwoju polskiej psychologii wydarzenia chcemy zarówno przypomnieć ówczesne osiągnięcia polskiej psychologii, jak i pokazać dzień dzisiejszy psychologii eksperymentalnej.

Konferencja odbędzie się w Collegium Witkowskiego, gdzie znajduje się tablica upamiętniająca założenie pracowni.

Jesteśmy radzi, że możemy tę rocznicę zaznaczyć naukowym spotkaniem z Państwem. **Serdecznie zapraszamy do udziału w konferencji.**

*W imieniu organizatorów
Prof. dr hab. Maria Kielar-Turska
Przewodnicząca Komisji Nauk Psychologicznych PAN, Oddział w Krakowie*

[Plakat;](#) [Program konferencji](#)

UWAGA

Ze względów organizacyjnych osoby zainteresowane udziałem w konferencji prosimy o wysłanie potwierdzenia przyjęcia zaproszenia i udziału w konferencji na adres: [magdalena.nitecka@ptp.krakow.pl](mailto:magdalenanitecka@ptp.krakow.pl).

5. O SZKODLIWOŚCI METODY BERTA HELLINGERA

W związku z zapytaniami kierowanymi do Zarządu OK PTP w sprawie stosowania metody ustawień rodzin Berta Hellingera jako formy psychoterapii, stwierdzamy co następuje:

W 2007 roku Scott O. Lilienfeld, profesor psychologii na Uniwersytecie Emory w Atlancie, psycholog kliniczny i współautor książki pt. „Science and pseudoscience in clinical psychology”, przedstawił **kryteria**, według których można wyróżnić **potencjalnie szkodliwe psychoterapie**.

Po pierwsze, terapie te wykazują szkodliwe działanie na psychologiczne lub fizyczne funkcjonowanie pacjenta lub jego bliskich. Po drugie, szkodliwe efekty terapii są długotrwałe, czyli działają jeszcze po zakończeniu terapii. Po trzecie, szkodliwe efekty mogą zostać zreplikowane przez niezależnych badaczy. Na podstawie tych kryteriów badacz skonstruował listę potencjalnie szkodliwych terapii, podkreślając, że nie jest ona zamknięta. Można ją aktualnie uzupełnić o metodę ustawień rodzin Berta Hellingera, błędnie przypisywaną szkole systemowej w psychoterapii.

Stanowisko Wielkopolskiego Towarzystwa Terapii Systemowej (WTTS) jest w tej kwestii następujące: „W ostatnim czasie wzrosło w Polsce zainteresowanie metodą pracy Berta Hellingera. W literaturze ukazującej się na ten temat a także w świadomości gremium psychoterapeutów kształtowanej również przez osoby propagujące ten sposób pracy z klientem, zaobserwować można zjawisko utożsamiania terapii systemowej ze sposobem ustawiania rodzin wg Hellingera. Stwierdzamy, że brak jest przesłanek do takich wniosków.”

Bardziej zdecydowanie wypowiada się Towarzystwo Systemowe w Niemczech, prezentując oficjalne stanowisko w liście otwartym z 2002 roku: „Jako jedno z wiodących Stowarzyszeń terapii systemowej dystansujemy się do tego sposobu ustawień rodziny, w którym odżegnuje się od wszelkiej osobistej odpowiedzialności za możliwe następstwa, unika się wszelkiego nadzoru nad jakością postępowania z klientami (np. w formie superwizji). Poddaje się ludzi pewnego rodzaju oddziaływaniu „uzdrawiania”, gdzie rozbudzone są nierealne nadzieje przy szerzeniu ekstremalnie upraszczającej współzależności (jak np. że rak piersi jest nieuniknionym następstwem braku poszanowania dla własnej matki). Właśnie takie postępowanie, gdzie szukający pomocy jest konfrontowany z „prawdą” absolutną, nie ma z terapią systemową w tej formie, w jakiej jest reprezentowane przez Towarzystwo Systemowe, nic wspólnego. Do tego dochodzi jeszcze i to, że z reguły szukający pomocy nie są odpowiednio przygotowani na przeżycia, jakie ich czekają w trakcie ustawień i post factum nie mają też zapewnionej odpowiedniej opieki. Nie można dopatrzeć się tutaj nacechowanego empatią i odpowiedzialnością profesjonalizmu, który stanowi warunek wszelkiej psychoterapii. Pracę z ustawieniami w takim sensie uważamy za nieprofesjonalną i niebezpieczną dla szukających pomocy. (...) Praca z ustawieniami w powyższym sensie nie jest terapią systemową. Podsumowując stwierdzamy dobitnie: stawianie znaku równości między pracą z ustawieniami a terapią systemową jest błędne i mylące. Praktyka konfrontacji klienta z „prawdą” nie da się pogodzić z zasadami terapii systemowej a komercjalizacja ustawień budzi dużo zastrzeżeń. Z naszego punktu widzenia należy się obawiać, że korzyść, jaką otrzymuje klient poprzez ustawianie, nie równoważy potencjalnych strat. Dodatkowo, taka praktyka – poprzez utożsamianie – szkodzi również terapii systemowej.”

Do głosów sprzeciwu wobec metody Hellingera dołączyło również w 2003 roku Niemieckie Towarzystwo Terapii Systemowej i Terapii Rodzinnej (DGSF), które ogłosiło, że „Praktyka ustawień rodzinnych według B. Hellingera daje Zarządowi powód do wyraźnej krytyki i rodzi obawy dotyczące możliwego zagrożenia dla klientów. Hellinger w swoich przedstawieniach, oddziałujących mocno na publiczność, stosuje ustawienia rodzinne. Już tu rodzą się pytania o definicję roli terapeuty i definicję relacji wewnątrz tria: publiczność – klient – terapeuta. W swoich

ustawieniach rodzinnych Hellinger postuluje istnienie porządku podstawowego i hierarchii oraz zawsze przedstawia swoje koncepcje, interpretacje i interwencje z absolutną pewnością, która w ogromnym stopniu ogranicza autonomię klientów. Jednocześnie unika poważnej i krytycznej dyskusji na temat swojej metody i woli otaczać się gromadą „wierzących” zwolenników. Prowadzi to do powstania aury „niekrytykowanego”, co jest nie do pogodzenia z przejrzystością terapii systemowej.” Zarząd DGSF wymaga od terapeutów i doradców terapii systemowej krytycznego i zdystansowanego stosunku do metod i sposobu postępowania B. Hellingera i wyraża nadzieję, że renomowani praktycy ustawień rodzinnych odetną się radykalnie od jego spekulacji.

Pomimo iż krytyka metody Hellingera sięga lata wstecz, metoda ta jest nadal praktykowana w Polsce a jej popularność rośnie, natomiast świadomość zagrożenia wśród przyszłych klientów jest wciąż niewielka.

*Malwina Dankiewicz
Wiceprzewodnicząca OK PTP*

Bibliografia:

Lilienfeld, S.O. (2007). Psychological treatments that cause harm. *Perspectives on Psychological Science*, 2, 53–70.

Lilienfeld, S.O., Lynn, S.J., Lohr, J.M. (2003). *Science and pseudoscience in clinical psychology*. New York: Guilford.

Stellungnahme der DGSF zum Thema Familienaufstellungen (Stanowisko Niemieckiego Towarzystwa Terapii Systemowej i Terapii Rodzinnej wobec metody ustawień rodzin Berta Hellingera). Znalezione 16 września 2013 r. pod adresem: <http://www.dgsf.org/themen/berufspolitik/hellinger.htm>.

Wielkopolskie Towarzystwo Terapii Systemowej (WTTS), Stanowisko Towarzystwa Systemowego w Niemczech wobec metody ustawień rodzin Berta Hellingera. Znalezione 16 września 2013 r. pod adresem: http://www.wtts.edu.pl/artykuly_i_recenzje/stanowisko_towarzystwa_systemowego_o_w_niemczech_wobec_metody_ustawien_rodzin_berta_hellingera/

Talarczyk, M. (2010). Ustawienia rodzin metodą Berta Hellingera – kontrowersje. *Psychoterapia*, 4, 15-33.

6. AKTY PRAWNE REGULUJĄCE PRACĘ ZESPOŁÓW ORZEKAJĄCYCH PORADNI

Warto polecić lekturę odpowiedzi na 21 pytań dotyczących aktów prawnych regulujących pracę zespołów orzekających poradni psychologiczno-pedagogicznych, związanych z problemami budzącymi najczęściej wątpliwości osób pracujących w poradniach. Materiał opracowany został przez Panią Elżbietę Neroj – Naczelnika DZSE w MEN dot. aktów prawnych regulujących pracę zespołów orzekających poradni psychologiczno-pedagogicznych.

[Materiał dostępny jest w wersji elektronicznej.](#)

*Krystian Barzykowski
Oddział Krakowski PTP*

7. WYBRANE ZAGADNIENIA DIAGNOZY PSYCHOLOGICZNEJ DZIECI I MŁODZIEŻY W KONTEKŚCIE WIELOKULTUROWOŚCI ORAZ WIELOJĘZYCZNOŚCI – ZAPOWIEDŹ

Od roku 2012 przy współpracy Ośrodka Rozwoju Edukacji w Warszawie oraz Ministerstwa Edukacji Narodowej trwają prace nad podręcznikiem pt. „Wybrane zagadnienia diagnozy psychologicznej dzieci i młodzieży w kontekście wielokulturowości oraz wielojęzyczności”.

Publikacja kierowana jest w głównej mierze (choć nie tylko!) do osób zajmujących się diagnozą psychologiczną dzieci w poradniach psychologiczno-pedagogicznych. Ma ona charakter przede wszystkim informacyjny, to znaczy omawia wybrane kwestie diagnozy dzieci odmiennych (od większości dzieci pochodzenia polskiego) pod względem etnicznym, językowym i kulturowym, jak również rekomendacyjny, a nadrzędnym jego celem jest upowszechnienie dobrych praktyk diagnostycznych.

Do współpracy przy jej tworzeniu zaproszono specjalistki oraz specjalistów z ośrodków naukowo-badawczych z całej Polski, zajmujących się na co dzień zagadnieniami dotyczącymi praktyki oraz diagnozy psychologicznej, psychologii wielojęzyczności, psychologii kulturowej, problematyki migracji, mniejszości narodowych i etnicznych oraz stosowania testów psychologicznych. Stanowi to jednocześnie przykład wyjątkowej współpracy oraz gwarancję wysokiej jakości treści.

Publikacja, dostępna za darmo zarówno w wersji elektronicznej jak i papierowej, wydana zostanie na przełomie listopada i grudnia bieżącego roku.

Już teraz zachęcam do śledzenia informacji o jej losach na stronach Ośrodka Rozwoju Edukacji, Ministerstwa Edukacji Narodowej oraz Oddziału Krakowskiego PTP.

Publikacja została dotychczas objęta Patronatem Honorowym: Rzecznika Praw Dziecka, Rzecznika Praw Obywatelskich, Ministra Administracji i Cyfryzacji, Pracowni Testów Psychologicznych Polskiego Towarzystwa Psychologicznego, Komitetu Psychologii PAN oraz Komisji ds. Testów Psychologicznych Komitetu Psychologii PAN.

Informacji dotyczące dystrybucji udziela p. Katarzyna Leśniewska:

Wydział Specjalnych Potrzeb Edukacyjnych
Ośrodek Rozwoju Edukacji
ul. Polna 46A
00-644 Warszawa
tel. (22) 570-83-02
katarzyna.lesniewska@ore.edu.pl

Krzysztof Barzykowski
Zarząd OK PTP
Współautor i redaktor publikacji

8. ZAPROSZENIE DO FORMUŁOWANIA STANDARDÓW DIAGNOZY

Szanowni Państwo!

W imieniu Ogólnopolskiej Sekcji Diagnozy Psychologicznej zwracamy się do Państwa z zaproszeniem do wzięcia udziału w formułowaniu standardów diagnozy psychologicznej, które będą służyć psychologom diagnostom jako wytyczne, do których mogliby się oni odwoływać prowadząc diagnozę psychologiczną.

Ideą obecnej inicjatywy Sekcji jest formułowanie standardów najbardziej ogólnych, mających zastosowanie we wszystkich kontekstach, w jakich prowadzone jest postępowania diagnostyczne, nie zaś standardów szczegółowych.

Europejskie Stowarzyszenie Diagnozy Psychologicznej doprowadziło do sformułowania standardów prowadzenia procesu diagnostycznego w psychologii (Guidelines for Assessment Process, GAP), dotyczących przede wszystkim organizacji procesu diagnostycznego.

Chcielibyśmy zaprosić Państwa do refleksji nad ich użytecznością oraz sformułowania konkretnych wytycznych dotyczących sposobu wdrażania ogólnych standardów m.in. zawartych w modelu GAP.

Poniżej podajemy zagadnienia, jakie można wziąć pod uwagę w procesie formułowania standardów dla polskich diagnostów. Zarazem zachęcamy do traktowania tej listy jedynie jako inspiracji i do wypowiedzania się w sprawie standardów dla psychologów-diagnostów w sposób zgodny z Państwa wiedzą i doświadczeniem w tym obszarze. Prezentujemy pytania główne oraz pytania dodatkowe – funkcją tych drugich jest zbudowanie kontekstu, który w założeniu powinien ułatwić odpowiedzi na pytania ogólne.

1. Jak powinien przebiegać proces negocjowania kontraktu diagnostycznego i na ile psycholog jest osobą odpowiedzialną za ten proces?
  - a. W jakich warunkach psycholog nie powinien zawierać kontraktu na badania diagnostyczne?
  - b. Czy kontrakt powinien być pisemny czy ustny?
2. W jaki sposób psycholog-diagnosta powinien uzyskiwać świadomą zgodę osoby na udział w badaniu?
  - a. O czym powinna być poinformowana osoba decydująca się na badanie przed przystąpieniem do diagnozy? W jakim zakresie osoba, która podejmuje decyzję o wzięciu udziału w badaniu psychologicznym może mieć wpływ na ostateczny kształt i warunki procesu diagnostycznego?
  - b. Czy świadoma zgoda (oparta na wiedzy) powinna zostać podana w formie dokumentu pisemnego i podpisana przez osobę wyrażającą zgodę na badanie, czy może być zawarta ustnie?
3. W jaki sposób psycholog prowadząc proces diagnostyczny powinien uwzględniać wiedzę wynikającą z badań naukowych?
  - a. W jaki sposób psycholog powinien uzupełniać swoją wiedzę dotyczącą jego obszaru działalności?

4. W jakim stopniu w procesie diagnostycznym powinny być gromadzone i wykorzystywane dane zebrane przy użyciu wywiadu diagnostycznego? Na ile wywiad diagnostyczny powinien posiadać wstępnie zdefiniowaną strukturę?
  - a. Czy wywiad psychologiczny powinien być dominującą metodą diagnostyczną, być jedną z kilku metod diagnostycznych?
  - b. Jaka jest rola wywiadu diagnostycznego w procesie diagnozy? Czy jest nią zbieranie danych wstępnych, czy wywiad to raczej zasadnicze narzędzie diagnozy, czy też narzędzie uzupełniające, np. dające kontekst rozumienia wyników uzyskanych z narzędzi standardowych czy innych metod diagnozowania?
5. W jakim stopniu w procesie diagnostycznym powinny być gromadzone i wykorzystywane dane zebrane przy użyciu standardowych metod diagnostycznych?
  - a. Jaka jest rola narzędzi standardowych w diagnozie psychologicznej?
  - b. Jak powinny być wybierane narzędzia diagnostyczne wobec konkretnej osoby / typu diagnozy?
6. W jaki sposób monitorować kompletność i rzetelność prowadzonej przez siebie diagnozy?
7. W jaki sposób psycholog-diagnosta powinien raportować efekty procesu diagnostycznego?
  - a. Jakiego rodzaju informacje powinny, a jakie nie powinny być przekazywane osobom trzecim, np. zleceniodawcom diagnozy, jeśli jest nią ktoś inny niż sam uczestnik badania?
  - b. Jakie informacje i w jakiej formie powinna uzyskiwać osoba uczestnicząca w badaniu (np. czy w raporcie powinny być informacje o nazwach narzędzi testowych, jakie wykorzystywane były w badaniu, czy powinny pojawić się terminy psychologiczne itp.).
  - c. Czy informacje przekazywane w raporcie osobom trzecim, które zlecały diagnozę powinny pokrywać się z tymi, jakie uzyskuje osoba uczestnicząca w badaniu?
8. W jaki sposób psycholog-diagnosta powinien dokumentować przebieg procesu diagnostycznego?
  - a. Czy wywiad powinien być nagrywany, czy jedynie sporządzone powinny być z niego notatki? Jeśli notatki –to czy należy je spisywać na bieżąco, czy po spotkaniu?
  - b. Kto ma dostęp do przechowywanych dokumentów – testów, wyników testów, notatek psychologa, ostatecznej diagnozy?
9. W jakim zakresie psycholog-diagnosta powinien współpracować z przedstawicielami innych zawodów?
10. Czy psycholog-diagnosta powinien współpracować z bardziej doświadczonym zawodowo kolegą/koleżanką i poddawać swoją pracę superwizji?

W toku dalszych prac zamierzamy koordynować formułowanie standardów diagnozy psychologicznej dla poszczególnych kontekstów diagnozowania.

Prosimy o nadsyłanie propozycji ogólnych standardów na adres Sekcji: diagnozapt@gmail.com do 20 października 2013 r.

Do 30 października zaprezentujemy rezultat niniejszego zaproszenia.

*Gorąco liczymy na Państwa zaangażowanie.
Z wyrazami szacunku,
Zarząd Sekcji*
<http://www.ptp.org.pl/oddzialy/diagnoza/>

9. SPRAWY CZŁONKOWSKIE

Szanowne Koleżanki i Szanowni Koledzy!

Przypominamy o konieczności aktualizacji danych osobowych (dotyczy to głównie zmiany nazwiska) oraz adresu zamieszkania i email. Informacje takie można przesyłać mailem na adres sekretarza ds. członkowskich lub pocztą tradycyjną na adres Zarządu Oddziału Krakowskiego PTP, al. Mickiewicza 3, 31-120 Kraków.

Prosimy także o przesyłanie informacji dotyczących uzyskania dyplomu psychologa (dotyczy to członków nadzwyczajnych i wiąże się to ze zmianą statusu członkowskiego) oraz

przejścia na emeryturę (co związane jest ze zwolnieniem z płacenia składek członkowskich).

Osoby zainteresowane otrzymywaniem Biuletynu Oddziału Krakowskiego PTP proszone są przesłać maila do sekretarza ds. członkowskich:

magdalena.nitecka@ptp.krakow.pl
z tematem: "Wyrażam zgodę na wpisanie na listę mailingową".

*Sekretarz ds. członkowskich
Magdalena Nitecka*

10. SKŁADKI

Szanowne Koleżanki i Szanowni Koledzy!

Aktualna składka roczna wynosi 80zł. Prosimy o dokonywanie wpłat na rachunek bankowy Oddziału Krakowskiego o numerze:

23 1020 2892 0000 5002 0136 9875.

W tytule wpłaty bardzo prosimy o wpisywanie imienia i nazwiska osoby, której wpłata dotyczy.

Dodatkowo przypominamy, iż zgodnie z zasadami członkostwa składki muszą

być opłacane sukcesywnie za kolejne lata – nie można opłacić roku bieżącego bez uregulowania zaległości, zatem Państwa wpłaty są księgowane na "koncie członkowskim" według kolejnych lat występujących zaległości (nawet jeśli opiszecie Państwo przelew jako: składka za rok 2013, a występują zaległości np. od roku 2011 – to aktualna wpłata

zostanie zapisana jako składka za rok 2011).

W razie wątpliwości odnośnie zaległości w opłatach można kontaktować się mailowo ze skarbnikiem : magda.lorenc@onet.pl.

Dziękujemy tym z Państwa, którzy regularnie uiszczają opłaty oraz tym, którzy w ostatnim czasie uregulowali zaległości. Państwa składki pozwalają nam planować i organizować ciekawe przedsięwzięcia konferencyjno-

szkoleniowo-integracyjne służące naszemu środowisku.

Pozostałe informacje dotyczące zasad członkostwa i składek znajdują się stale na stronie internetowej Oddziału: www.ptp.krakow.pl w zakładce członkostwo.

Skarbniczka OK PTP
Magdalena Lorenc

11. KOMUNIKATY ZARZĄDU GŁÓWNEGO PTP:

a) Komunikat Zarządu Głównego o zmianach opłat rekomendacyjnych

Od 1 października br. zgodnie z uchwałą Zarządu Głównego PTP z dnia 19 czerwca br., zmieni się wysokość niektórych opłat rekomendacyjnych. Szczegóły [w tabeli](#). Zaktualizowana wysokość opłat będzie umieszczona w opisach poszczególnych procedur rekomendacyjnych i w zakładce „przelew”.

b) Akredytacje przez PTP szkoleń psychometrycznych

ZAPRASZAMY DO ZGŁASZANIA do akredytacji przez PTP SZKOLEŃ PSYCHOMETRYCZNYCH dla profesjonalistów niebędących psychologami.

Zarząd Główny PTP na posiedzeniu 19 czerwca przyjął zasady i procedurę akredytowania szkoleń z psychometrii ([zakładka certyfikaty i rekomendacje pkt. XI](#)).

Zapraszamy placówki szkolące a także indywidualne osoby do nadsyłania programów szkolenia zgodnie z powyższymi zasadami. Ukończenie akredytowanego szkolenia z psychometrii umożliwi niepsychologowi zakup i stosowanie narzędzi z kategorii II. [Podział narzędzi diagnostycznych jest zamieszczony na stronie internetowej PTP](#). Wnioski wraz z pełną dokumentacją należy przysyłać na adres biura ZG PTP ul. Stawki 5/7 00-183 Warszawa.

c) Efekt Flynna - WYNIKI w Skali Inteligencji WECHSLERA dla Dzieci

Polskie normy do WISC-R zostały opracowane ponad 20 lat temu. Ze względu na zjawisko znane pod nazwą „efektu Flynna” (Flynn, 2012) wyniki (wyrażone w Ilorazie Inteligencji) uzyskiwane przez obecnie badane dzieci są zawyżone w stosunku do tych, jakie dzieci te otrzymywałyby, gdyby normy były aktualne. Rezultaty polskich badań pokazują, że różnica wynosi około 7-9 punktów Ilorazu Inteligencji (Jaworowska, 2010; Jaworowska, Matczak, Fecenec, 2013).

Jak, w takiej sytuacji, psycholog powinien interpretować wyniki w WISC-R badanych dzieci? Nie powinien stosować żadnych algorytmów (wzorów), które automatycznie zamieniałyby uzyskany wynik na wynik „poprawiony”. Natomiast powinien interpretować uzyskany wynik, uwzględniając wiedzę na temat błędu wynikającego z nieaktualnych norm. Innymi słowy, powinien przyjąć, że choć wynik otrzymany dziecka wynosi np. $Ilor.Int. = 80$, to biorąc pod uwagę „efekt Flynna” związany z nieaktualnymi normami, jest to najprawdopodobniej wynik w granicach 73-71 Ilorazu Inteligencji.

d) Informacje o ustawie – 18.06.2013

Uzyskaliśmy informacje, że decyzja w sprawie przesłanego 15 kwietnia do Kancelarii Prezesa Rady Ministrów testu regulacyjnego została odłożona. Decyzja taka należy do zadań Sekretarza Stanu, Sekretarza Rady Gospodarczej Adama Świątosława Jassera, który opiniuje testy regulacyjne oraz ocenia skutków regulacji (OSR) sporządzanych do projektów aktów normatywnych. Ministerstwo pracy i Polityki Społecznej zostało jednocześnie zobligowane do przeprowadzenia konsultacji społecznych i przygotowania tzw. „Białej księgi”. Niejasne jest przede wszystkim co będzie przedmiotem konsultacji w sytuacji, jakie będą też podmioty, z którymi będą się te konsultacje społeczne odbywały. Nie ma bowiem potrzeby konsultowania celowości wprowadzenia regulacji zawodu psychologa ponieważ ustawa regulująca status prawny tego zawodu już jest, a test regulacyjny dotyczył jedynie nowego projektu, który ma ją zastąpić. Jak już wielokrotnie wskazywaliśmy nie ma bowiem możliwości uchYLENIA ustawy ustrojowej bez wprowadzenia nowej regulacji.

Kolejna zwłoka w wprowadzeniu przepisów prawnych, które pozwolą uregulować wykonywania zawodu zaufania publicznego jakim jest zawód psychologa musi budzić wielki niepokój całego środowiska psychologicznego.

Załączamy argumenty dotyczące potrzeby utworzenia samorządu zawodowego psychologów. Zachęcam do przekazywania dalszych refleksji wskazujących korzyści i zagrożenia związane ze strukturą samorządową pozwalającą ustalać standardy zawodowe i etyczne oraz czuwania nad naszą działalnością zawodową.

PO CO SAMORZĄD ZAWODOWY PSYCHOLOGÓW ?

- Zawód psychologa jest zawodem zaufania publicznego.
- Obszar działalności praktycznej psychologów wciąż się poszerza.
- Pracując w różnorodnych dziedzinach życia społecznego (zdrowie, edukacja, wymiar sprawiedliwości, zakłady przemysłowe, reklama itp.) podlegają służbowo osobom z innych profesji, które w oczywisty sposób, nie znają specyfiki pracy psychologa. Nadzór taki może mieć wyłącznie charakter formalny. Nad standardami zawodowymi czuwa samorząd.

I. Samorząd zawodowy sprawując nadzór nad wykonywaniem zawodu jest kompetentny i autonomiczny. Jego zadania to:

1. Tworzenie standardów dla diagnostyki psychologicznej, interwencji czy udzielania profesjonalnej pomocy psychologicznej w różnych dziedzinach życia społecznego;
2. Nadzór nad wykonywaniem usług psychologicznych zgodnie ze określonymi standardami;
3. Dbłość o zachowanie standardów etycznych poprzez tworzenie zasad, napiętnowanie odstępstw od nich w czasie wykonywaniu zawodu, a więc ochrona odbiorców usług psychologicznych;
4. Rozpatrywanie skarg odbiorców usług psychologicznych;
5. Uczestnictwo w tworzeniu regulacji prawnych dotyczących zawodu np. rozporządzeń zawierających obowiązkowe badania psychologiczne Nadzór samorządu nad kompetencjami zawodowymi oraz etycznymi daje w konsekwencji poprawę jakości usług psychologicznych. Gwarantuje także prawa klientów psychologów.

II. Zagrożenia i utrudnienia

1. Ochrona psychologów wbrew interesowi klientów, co deprecjonuje zawód jako całość.
2. Nadmierna kontrola i ograniczenie samodzielności psychologów.
3. Zbytne sformalizowanie i zbiurokratyzowanie działalności organów samorządowych.
4. Zjawiska „kolesiostwa” – popieranie swoich znajomych różnych sprawach.
5. Konieczność opłacanie składek.

III. Zalety posiadania samorządu:

1. Obrona psychologów przed żądaniami pracodawców sprzecznymi z standardami i etycznymi zasadami wykonywania zawodu.
2. Możliwość wsparcia w negocjacjach warunków pracy.
3. Opiniowanie merytoryczne aktów prawnych dotyczących usług psychologicznych.
4. Obrona psychologów przed nieuzasadnionymi żądaniami klientów.
5. Działalność rozjemcza w sytuacji konfliktów zawodowych między psychologami.
6. Możliwość prowadzenia merytorycznej działalności gospodarczej.
7. Organizowanie doskonalenia zawodowego

12. POLECANE I REKOMENDOWANE KONFERENCJE ORAZ WARSZTATY

- a) XXXV Zjazd Naukowy Polskiego Towarzystwa Psychologicznego:**
Bydgoszcz, 18-21 września 2014 – Komunikat 0

W imieniu Zarządu Głównego Towarzystwa z przyjemnością informujemy, że XXXV Zjazd Naukowy PTP odbędzie się w dniach 18-21 września 2014 roku w Bydgoszczy.

Organizatorem Zjazdu jest Zarząd Oddziału PTP w Bydgoszczy przy współudziale Instytutu Psychologii Uniwersytetu Kazimierza Wielkiego w Bydgoszczy.

Przewodniczącym Komitetu Programowego Zjazdu jest prof. dr hab. Janusz Trempała, a przewodniczącą Komitetu Organizacyjnego jest dr hab. Małgorzata Basińska, prof. nadzw.

XXXV Zjazd Naukowy PTP zostanie zorganizowany pod hasłem:
„Psychologia w zmieniającym się świecie”

Przewidujemy następujące formy prezentacji: wykłady zaproszonych gości polskich i zagranicznych, dyskusje panelowe, sympozja, warsztaty, wystawy.

Tytuły wykładów plenarnych i dyskusji panelowych zostaną podane po zatwierdzeniu przez Komitet Programowy Zjazdu.

Aktualne informacje na stronie internetowej Zjazdu:

www.zjazdptpbydgoszcz.ukw.edu.pl

Liczymy na Państwa udział w Zjeździe.

*Z pozdrowieniami
w imieniu Komitetu Programowego i Organizacyjnego
Prof. dr hab. Janusz Trempała
dr hab. Małgorzata Basińska, prof. nadzw.*

b) Otwarty bezpłatny warsztat Pacjent młodzieżowy w terapii – kontakt i nawiązanie relacji, perspektywa psychodynamiczna.

Celem warsztatu jest zarysowanie podstawowych założeń psychoterapii psychodynamicznej oraz praktyczna ilustracja określonego sposobu myślenia o relacji terapeutycznej, w której ogromną rolę gra nieświadoma komunikacja między pacjentem a terapeutą. Ważne jest nie tylko to, co zewnętrznie obserwowalne i świadomie deklarowane, ale przede wszystkim to, co tworzy rdzeń osobowości pacjenta, choć nie jest dla niego bezpośrednio dostępne. Takie podejście pozwala na głębsze i bardziej całościowe rozumienie problematyki młodego człowieka, borykającego się z trudnościami specyficznymi dla okresu dorastania, jak też umożliwia adekwatne planowanie procesu leczenia.

Warsztat przeznaczony jest dla osób zainteresowanych poznaniem podejścia psychodynamicznego do powyższych zagadnień, które wcześniej nie miały doświadczenia szkoleniowego w tym nurcie.

21 października 2013 w godzinach 10.00 – 13.00
Miejsce: Krakowskie Centrum Psychodynamiczne
ul. Zamoyskiego 56, Kraków

Chętnych prosimy o zgłoszenia mailowe na adres: makulamar@poczta.onet.pl

c) III konferencja naukowa z cyklu „Diagnoza jako przedmiot badania i nauczania”

W dniach 22-23 listopada 2013 r. w warszawskiej siedzibie SWPS odbędzie się III edycja konferencji z cyklu „Diagnoza jako przedmiot badania i nauczania” pt. „Poszukiwany - przepis na dobrego diagnostę: poszukują badacze, dydaktycy i praktycy”.

Tematyka konferencji obejmuje zagadnienia kształcenia i praktycznego rozwoju zawodowego w obszarze diagnozy psychologicznej. Do aktywnego udziału w konferencji zapraszamy pracowników naukowych, doktorantów, dydaktyków oraz praktyków zainteresowanych problematyką diagnozy psychologicznej.

Więcej o konferencji:

<http://www.swps.pl/warszawa/nauka-i-rozwoj/warszawa-nauka-i-rozwoj-konferencje-sympozja-seminaria/9930-diagnoza-jako-przedmiot-badania-i-nauczania>

d) Konferencja Trzech Sekcji

W dniach 18-20 października 2013 odbędzie się w Warszawie Naukowa Konferencja Trzech Sekcji:

Sekcji Psychoterapii Polskiego Towarzystwa Psychologicznego
Sekcji Naukowej Terapii Rodzin Polskiego Towarzystwa Psychiatrycznego
Sekcji Naukowej Psychoterapii Polskiego Towarzystwa Psychiatrycznego

pt. „Granice psychopatologii, granice psychoterapii”

W tym roku głównym organizatorem jest Sekcja Psychoterapii Polskiego Towarzystwa Psychologicznego. Informacje o konferencji, program i formularz zgłoszeniowy znajdują się na stronie: www.konferencjaptp2013granice.pl

e) III Ogólnopolska Konferencja Naukowa Rodzina – Praca pt. „Mnogość ról, mnogość sfer”

Instytut Psychologii Wydziału Nauk o Wychowaniu w Uniwersytecie Łódzkim ma zaszczyt zaprosić Państwa do wzięcia udziału w III Ogólnopolskiej Konferencji Naukowej Rodzina - Praca pt. „Mnogość ról, mnogość sfer”, która odbędzie się w dniach 15-16 listopada 2013 r. w Centrum Szkoleniowo – Konferencyjne Uniwersytetu Łódzkiego.

Szczegółowe informacje o konferencji i zapisy na stronie:

rodzinaipraca2013.uni.lodz.pl

f) Konferencja dla pedagogów, psychologów i pracowników OPS na temat pracy z dzieckiem z rodziny dysfunkcyjnej pod patronatem Małżonki Prezydenta RP Anny Komorowskiej

Redakcja miesięcznika „Głos Pedagogiczny” zaprasza do udziału w VIII Ogólnopolskim Kongresie dla Pedagogów Szkolnych i Pracowników OPS, który odbędzie się 25

października br. w Warszawie. Patronat honorowy nad Kongresem objęła Małżonka Prezydenta RP Anna Komorowska.

Więcej informacji oraz zapisy na Kongres www.kongres-pedagogow.pl

Ogólnopolski Kongres Pedagogów i Psychologów Szkolnych to cykliczne spotkanie pedagogów i psychologów, odbywające się od 2009 roku w Warszawie. Organizatorem kongresu jest miesięcznik „Głos Pedagogiczny”. Celem kongresu jest wspieranie pedagogów i psychologów w realizacji ich zadań, m.in. działań profilaktyczno-wychowawczych, pomocy psychologiczno-pedagogicznej, interwencji w sytuacjach kryzysowych z udziałem uczniów, współpracy z rodzicami i instytucjami pomocowymi. W siedmiu edycjach kongresu wzięło udział ponad 1700 osób, a wśród prelegentów znaleźli się m.in. prof. Marta Bogdanowicz, prof. Zbigniew Izdebski, prof. Zbigniew B. Gaś, prof. Ewa Czerniawska, prof. Maria Ledzińska, sędzia Anna Maria Wesołowska, kom. Wanda Mende oraz Dorota Zawadzka.

Tematem ósmej edycji kongresu, który odbędzie się 25 października, jest praca z dzieckiem z rodziny dysfunkcyjnej. Diagnoza oraz pomoc dzieciom z rodzin dotkniętych przemocą czy alkoholizmem wymaga współpracy na linii szkoła – OPS, dlatego na kongres zapraszamy nie tylko pedagogów i psychologów szkolnych, ale również pracowników socjalnych. Współorganizatorem wydarzenia są redakcje czasopism „Doradca Kierownika OPS” oraz „Pracownik Socjalny w terenie”.

Wśród prelegentów tegorocznej edycji znaleźli się: nadkom. Wanda Mende, Prof. dr hab. Henryk Mruk, sędzia Anna Maria Wesołowska, Alina Prusinowska-Marek, Renata Kałucka oraz Małgorzata Łokot.

Patronat honorowy nad Kongresem objęła Małżonka Prezydenta RP Anna Komorowska, a w Komitecie Honorowym znaleźli się: Jerzy Książek, Prezes Polskiego Centrum Mediacji, Małgorzata Toeplitz-Winiewska Przewodnicząca Polskiego Towarzystwa Psychologicznego oraz Monika Sajkowska, Dyrektor Fundacji Dzieci Niczyje.

g) Bezpłatne Superwizje trenerskie z możliwością otrzymania rekomendacji od superwizora PTP

Trwa rekrutacja na superwizje trenerskie z możliwością otrzymania rekomendacji na trenera I stopnia PTP realizowanych w ramach projektu ROZVIYAK: Profesjonalny trener organizacji, który jest w 100% dofinansowany z EFS. [Więcej informacji na stronie www](#)